

AB-Brüksel Brüksel'de Bir Hafta

TUSİAD

2022 / 45

TUSİAD

26 Aralık 2023

BU SAYIDA:

**AB - KENYA
AB – RUSYA
AB KURUMLARI
AMBALAJ ATIKLARI
ELEKTRİK PİYASASI REFORMU
MEDYA**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

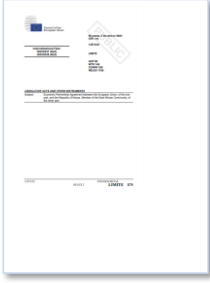
www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR: Dilek İhtar Ateş – Dilek Aydın

AB - Kenya

- AB ve Kenya arasında Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalandı. Anlaşma Kenya'dan AB'ye ihraç edilen malların AB pazarına gümrüksüz ve kotasız erişebilmesini sağlıyor. AB'nin Kenya pazarına ihracatının ise kısmi ve aşamalı olarak serbestleştirilmesi öngörülüyor.

AB ve Kenya arasındaki anlaşmada ticaret ve iklim, çevre koruması, işgücü hakları gibi sürdürülebilir kalkınma düzenlemeleri yer alıyor. Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için öncelikle Avrupa Parlamentosu'nun onayı gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Rusya

- AB Konseyi Rusya'ya yönelik **12. Yaptırım Paketi**'ni onayladı. Yeni yaptırımlar Rusya'dan doğrudan veya dolaylı elmas ithalatı, satın alınması veya transferinin yasaklanması, 12 aylık geçiş süresi çerçevesinde sıvılaştırılmış propan (LPG) ithalatının sonlandırılması, AB işletmelerinin ihraç ettikleri hassas ürün ve teknolojilerin üçüncü ülkelerden Rusya'ya yeniden ihracını - sözleşmeye bağlayarak önleyici tedbirler alması gibi unsurları içeriyor. Yaptırım paketinde yer alan önlemlerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır:

- Endüstriyel olmayan doğal ve sentetik elmasların yanı sıra elmas içeren mücevherlere yönelik doğrudan yasağın 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerli olacağı belirtiliyor.

- Üçüncü ülkelerde işleminden geçirilmiş (kesilmiş ya da parlatılmış) Rus elmasları yasak kapsamında yer alıyor ancak, Rusya menşeli elmas içeren mücevherlerin AB'ye ithalatına yönelik yasağın 1 Mart 2024 tarihinden itibaren aşamalı şekilde yürürlüğe gireceği ve 1 Eylül 2024'te tümüyle uygulanacağı açıklanıyor.
- AB işletmelerinin ihraç ettikleri hassas ürün ve teknolojilerin üçüncü ülkelerden Rusya'ya yeniden ihracını -sözleşmeye bağlayarak önlemesi gerekiyor. Söz konusu yasağın kapsamına Ukrayna'da savaş alanında görülen Rus askeri sistemlerinde kullanıldığı veya Rus askeri sistemlerinin üretimi ve geliştirilmesinde kritik olduğu belirlenen ürünler ve silahlar dahil ediliyor.
- Rusya'nın savunma ve güvenlik sektörünün teknolojik gelişimine katkıda bulunabilecek ürün ya da bileşenlerin listesi diğer bazı kimyasallar, lityum piller, termostatlar, insansız hava araçlarında kullanılan doğru akım motorları, servo motorlar, takım tezgahları ve makine parçaları eklenerek genişletiliyor.
- 61 kişi ve 86 kuruluş yaptırım listesine dahil ediliyor. Bunlar arasında 40 şirketin Rusya'nın askeri sanayi sektörüne ait olduğu, 7'sinin özel askeri şirket ve şirket kurucuları olduğu, 12 kişinin ise Rusya'nın Ukrayna'ya saldırı savaşında sorumluluk üstlenen Belarus vatandaşı olduğu ve son değişiklik sonrasında yaptırım listesinde yer alan kişi ve kuruluşların toplam sayısının 1950'ye ulaştığı belirtiliyor.
- Rusya'dan demir ve çelik ithalatına yönelik kısıtlayıcı önlemler uygulayan ve AB'ninkilere büyük ölçüde eşdeğer ithalat kontrol önlemleri bulunan ülkeler listesine **İsviçre**'nin eklendiği belirtiliyor.
- Rusya kaynaklı petrol satışına uygulanan tavan fiyat sınırının yaptırımına ilişkin kararlılık açıklanıyor ve kuralları geçersiz kılacak uygulamaların tespiti için G7 ülkeleriyle eşgüdüm içinde denetim yürütüleceği teyit ediliyor. Bu bağlamda menşenin gizlenmesi amaçlı gemiden gemiye transferler ile ilgili bildirim gerekliliklerine ve tankerlerin herhangi

üçüncü bir ülkeye satışına ilişkin saydamlığa uyulacağı açıklanıyor.

- Rusya'da sigorta sektöründe faaliyet gösteren AlfaStrakhovanie Group, mali izleme ve denetim kurumu Rosfinmonitoring, Ukrayna'da bulunan ancak, Rusya'nın yönetimine el koyduğu telekomünikasyon şirketleri olan LLC Mirtelecom, LLC SC Lyukstrans, JSC Krymtelecom ve JSC Beto yaptırımı tabi şirketler listesine ekleniyor.
- AB'de yasaklı olan medya kuruluşları arasında Tsargrad TV Channel ve Spas TV Channel isimli televizyon kanalları dahil ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

[AB Komisyonu'nun Rusya'ya karşı yaptırımlar ile ilgili hazırladığı açıklama sayfasına erişim için](#)

AB Kurumları

- AB Konseyi Başkanı Charles Michel, 14-15 Aralık'ta düzenlenen AB Liderler Zirvesi'nde 2021-2027 AB Çok Yıllı Mali Çerçevesi ve Ukrayna'ya yönelik AB yardımları ile ilgili karar alınamamış olması nedeniyle düzenlenecek toplantının tarihini **1 Şubat 2024** olarak açıkladı. Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın vetosu nedeniyle Ukrayna'ya 50 milyar €'luk desteği de içeren bütçe güncellemesi kararı 14-15 Aralık tarihli AB Liderler Zirvesi'nde alınamamıştı. [İnternet bağlantısı için](#)

Ambalaj Atıkları

- AB Komisyonu'nun Kasım 2022'de sunduğu Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Yönetmeliği tasarısının **önay** müzakerelerinde AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu arasında uzlaşmaya ulaşıldı. Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Yönetmeliği uzlaşısında öngörülen gerekliliklerden bazıları:

- 2018 yılı ambalaj atığı miktarı temel alınarak ambalaj atıklarının azaltılmasına yönelik ana hedefler şu şekilde belirleniyor: 2030 yılına kadar %5, 2035 yılına kadar %10 ve 2040 yılına kadar %15.
- Yasa yürürlüğe girdikten 8 yıl sonra AB Komisyonu'nun hedef seviyelerini gözden geçirmesi gerekiyor.
- Yukarıda sıralanan asgari hedef seviyelerinin ötesine geçen önlemler alınmasına ilişkin karar, üye ülkelerin yetkisine bırakılıyor.
- Tek kullanımlık **plastik şişeler ve metal içecek kabı** atıklarının yıllık en az %90'ının ayrı toplanması hedefine **2029** yılına kadar ulaşılması gerekiyor. Bunu sağlamak üzere "depozito iade sistemi" kurulması gerekliliği getiriliyor. 2026 yılına kadar söz konusu atıkların %78'ini ayrı toplamayı başaran üye ülkeler "depozito iade sistemi" kurma gerekliliğinden muaf tutuluyor.
- Ambalajların yeniden kullanımı ve ürün ile **yeniden doldurulabilir** olması için **2030** ve **2040** yılları hedefleri getiriliyor.
- Büyük ev aletleri, yiyecek ve içeceklere yönelik paketler, alkollü ve alkolsüz içecekler (şarap hariç), nakliye ambalajları, gruplandırılmış paketlemeler (tehlikeli mallar veya büyük ölçekli ekipmanlar için kullanılan ambalajlar ve gıdayla doğrudan temas eden esnek ambalajlar hariç) için farklı hedefler benimseniyor.
- Ambalaj yapımında kullanılan içerik maddeler hakkında tüketicilerin bilgi sahibi olması için etiketlere açıklama yazılması gerekiyor. Karton paketler sınırlandırmaların dışında tutuluyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Elektrik Piyasası Reformu

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu (AP) AB Komisyonu'nun Mart 2023'te sunduğu Elektrik Piyasası Tasarımı Reformu Yönetmeliği'nin onayı için yürütülen müzakerelerde ön anlaşmaya ulaştı. Yasa tasarısı elektrik fiyatlarının, fosil yakıt fiyatlarının değişkenliğinden daha az etkilenmesini sağlamayı hedefliyor. Ek olarak, tüketicilerin fiyat artışlarından korunması, yenilenebilir enerji iletim ve kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanıyor.

AB Konseyi ve AP Kasım ayında elektrik piyasasının daha iyi izlenmesi ve saydamlığın güçlendirilmesi yoluyla piyasa manipülasyonunun önlenmesi (REMIT) hedeflerini geliştiren yasal düzenleme üzerinde ön uzlaşmaya ulaşılmıştı.

Elektrik Piyasası Tasarımı Reformu Yönetmeliği üzerindeki uzlaşma uyarınca;

- AB ülkeleri kendi karbonsuzlaşma planlarına uygun şekilde Enerji Satın Alma Anlaşmaları (PPA'lar) ile yenilenebilir enerji alımlarını destekleyebiliyor.
- "Kriz durumu" ilan etme yetkisi AB Komisyonu'nun sunacağı öneriye dayanarak AB Konseyi'ne veriliyor.
- "Kriz durumu" ilan edilebilmesi için gerekli koşulların oluşmuş olduğu, ortalama toptan elektrik fiyatı veya elektrik perakende fiyatlarında keskin artış meydana gelmesi kriterlerine bağlı olarak belirleniyor. **Kriz durumu** ilanı halinde sosyo-ekonomik olarak zayıf durumda olan tüketiciler yararına elektrik fiyatlarının düşürülmesine olanak sağlanıyor.
- Rüzgar enerjisi, güneş enerjisi, jeotermal enerji, "rezervuarsız hidroelektrik" ve nükleer enerjiye dayalı yeni enerji üretim tesislerine yapılan yatırımlarda **çift yönlü fark sözleşmelerinin**

geçerli olacağı belirtiliyor. Halihazırda devam eden enerji yatırım projelerinin hukuki çerçevesinde herhangi bir belirsizliğin oluşmasını önlemek amacıyla çift yönlü fark sözleşmeleri ile ilgili kuralların, AB Elektrik Piyasası Tasarımı Reformu Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonraki üç yıllık geçiş döneminden itibaren geçerlilik kazanmasına karar veriliyor.

- Uzun vadeli sözleşmelere doğrudan fiyat desteği sağlanması şeklindeki kamu finansmanı dahil olmak üzere çift yönlü fark sözleşmeleri ile aynı etkilere sahip planların uygulanması benimseniyor.
- Çift yönlü fark sözleşmelerinden elde edilen gelirin doğrudan fiyat desteği uygulamaları ya da enerji maliyetinin düşürülmesi için yapılacak yatırımlara yönlendirilmesine karar veriliyor.

Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi arasındaki uzlaşının resmi onay sürecinin tamamlanması için her iki kurum tarafından onaylanması ve AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanması gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Medya

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu AB ülkelerinde **medya özgürlüğü**, medya **çoğulculuğu** ve yazı işleri bağımsızlığı¹ korumayı amaçlayan Avrupa Medya Özgürlüğü Yasası metni üzerinde anlaşmaya ulaştı. Yeni yasal düzenlemeler medya hizmetleri için AB iç pazarında ortak çerçeve oluşturmayı, gazetecileri ve mecra sağlayıcılarını siyasi müdahaleden korumayı amaçlayan önlemler getirmeyi ve aynı zamanda medya alanında faaliyet gösterenlerin AB içerisindeki faaliyetlerini kolaylaştırmayı amaçlıyor.

AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nun üzerinde uzlaşma sağladığı Medya Özgürlüğü Yasası metninde yer alan düzenlemelerden bazıları aşağıdaki sıralanıyor:

- AB ülkelerinde faaliyet gösteren kamu medya sağlayıcılarının çoğulculuğu, bağımsızlığı ve

a mis en forme : Retrait : Gauche : 0,5 cm

düzenli işleyişinin güvence altına alınmasında üye ülke resmi makamlarının sorumluluğu olduğu belirtiliyor.

- Gazetecilerin ve medya hizmeti sağlayıcılarının mesleki faaliyetlerini güvenli şekilde yerine getirebilmeleri için devletin güvence sağlama yükümlülüğü bulunduğu ortaya konuluyor.
- Üye ülke resmi makamlarının, gazetecilerin kaynakları veya gizli iletişimleri hakkında bilgi edinmek için zorlayıcı önlemler alması yasaklanıyor.
- Medya sahipliği ve hissedar yapısı ile kamu makamları tarafından satın alınan reklam hizmetleri ile ilgili saydamlığın artırılması gerekiyor.
- Çok büyük çevrimiçi platformlar (VLOP'lar) ile medya hizmetleri sağlayıcıları arasındaki ilişkiyi düzenleyen kurallara açıklık getiriliyor.

Üzerinde anlaşmaya ulaşılan yasa metninin teknik ayrıntıları tamamlandıktan sonra AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nda resmi olarak onaylanması gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 1 Ocak, AB Dönem Başkanlığı'nı Belçika üstleniyor
- 15 Ocak, Eurogroup Toplantısı
- 16 Ocak, Ekonomi ve Mali İşler Konseyi
- 22 Ocak, Dış İşleri Konseyi
- 15 – 18 Ocak, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu

Konferanslar

- 10 Ocak, "European competitiveness and economic security: Towards a new strategic agenda", www.epc.eu
- 16 Ocak, "What role do strategic investments play in Germany's economic resurgence?", www.bruegel.org
- 18 Ocak, "A change on wheels: Towards smart and sustainable transport", www.epc.eu